

Τίτλος της δραστηριότητας: Το θολό τοπίο της «freelance» εργασίας και της «gig economy»

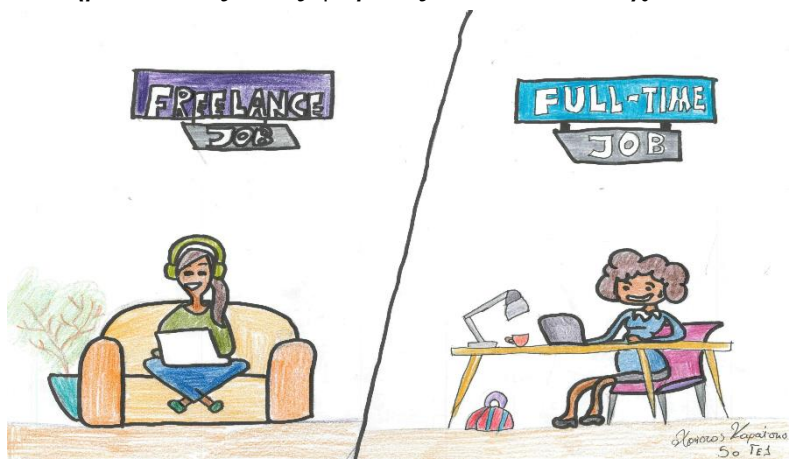
Μαθητές: Διανελλάκη Μαρία (Κείμενο), Καραϊσκος Χρήστος (Ζωγραφική)

Υπεύθυνη εκπαιδευτικός: Γιαννακάκη Αρχοντία

Θεματική: Δημιουργία εικονογραφημένης εργασίας, στο πλαίσιο ανοίγματος του σχολείου στην κοινωνία, τα προβλήματα και τις ανάγκες που αυτή αντιμετωπίζει. Η εργασία είναι συνέχεια της συμμετοχής του σχολείου στην Εθνική Συνδιάσκεψη της Θεσσαλονίκης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου των Νέων.

Στις μέρες μας, μια νέα μορφή εργασίας που ονομάζεται freelance, βασισμένη στις τεχνολογικές εξελίξεις και την λεγόμενη gig economy, έχει δημιουργήσει πολλά νομικά προβλήματα, καθώς λείπει η επίσημη νομοθεσία που έχουν ανάγκη οι εργαζόμενοι. Αυτού του είδους οι εργαζόμενοι οφείλουν να δουλεύουν ως ελεύθεροι επαγγελματίες κρατώντας τιμολόγια, πληρώνοντας τους φόρους που αντιστοιχούν, αλλά και να βρουν τη δική τους ασφάλιση υγείας και να αγοράσουν κάθε κομμάτι λογισμικού και τεχνολογίας που χρειάζονται για να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Επιπλέον, δεν

κατοχυρώνουν δικαίωμα να λάβουν σύνταξη και είναι πολύ πιθανό να απολυθούν χωρίς προειδοποίηση ή αποζημίωση. Το πρόβλημα που

Συμμετοχή του 5^{ου} Λυκείου Λάρισας
στην καταληκτική εκδήλωση 2022 του Δικτύου Σχολείων Ση.Μα.-Α.Ε.Π.
Κυριακή 18-6-2022 Πρότυπο Γυμνάσιο Αναβρύτων

προκαλεί αυτή η νέα μορφή εργασίας αφορά περισσότερο τη νεότερη γενιά, όπως παρατηρήθηκε.

Ένα απλό παράδειγμα για όλα όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως: Η εταιρεία Efood της Ελλάδας έστειλε τον περασμένο Σεπτέμβριο επιστολή σε 115 εργαζόμενούς της, προκειμένου να εγκαταλείψουν τις τρίμηνες συμβάσεις τους και να γίνουν αυτοαπασχολούμενοι (freelancers). Σε

διαφορετική περίπτωση, ξεκαθάριζε, δεν θα είναι δυνατή η ανανέωση της σύμβασης. Η εταιρεία σημείωνε -μεταξύ άλλων- ότι αυτό γίνεται «στο πλαίσιο της αύξησης της παραγωγικότητας και της ευρύτερης στρατηγικής της». Αυτή η απόφαση προκάλεσε δημόσια οργή που πήρε μεγάλη έκταση διαμαρτυρίας στα κοινωνικά δίκτυα γι' αυτήν την προσέγγιση στα εργασιακά δικαιώματα.

Αλληλεγγύη στους εργαζόμενους #cancel_efood τα πλούτη της επιχείρησης να αυξάνονται αλλά παράλληλα να μην παραβιάζουν τα εργασιακά δικαιώματα και την αμοιβή.

Οικονομική επισφαλεία, εκφοβισμός, απολύσεις, εργατικά κάτεργα.

Όλοι μαζί στον αγώνα. @efoodgr

2:30 μ.μ. · 17 Σεπ 2021

Δεκάδες πελάτες της εταιρείας μπήκαν στη σελίδα της efood στο Facebook εκφράζοντας έντονη αποδοκιμασία. Πολλοί μάλιστα υποστήριζαν ότι αφαίρεσαν την εφαρμογή της εταιρείας από το κινητό τους, ενώ δημιουργήθηκαν και σχετικά hashtag (#cancel_efood #uninstallefood. Την ίδια ώρα, τα συνδικάτα εξέφρασαν έντονες ανησυχίες, επισημαίνοντας ότι η απόφαση ισοδυναμεί με απόλυση.

Στο δρόμο της δικαίωσης ωστόσο, οι εργαζόμενοι αντιμετώπισαν νομικά προβλήματα που η Ευρωπαϊκή

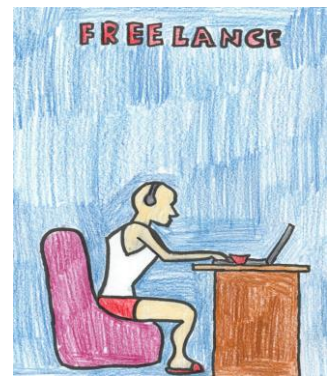
Ένωση πρέπει να αντιμετωπίσει το συντομότερο δυνατό.

Ας ορίσουμε τον όρο freelancer, ο οποίος συνοδεύει ένα αυξανόμενο ποσοστό εργαζομένων στη σημερινή κοινωνία. Είναι ένα άτομο που εργάζεται μόνο του, είτε αυτό σημαίνει ότι είναι το αφεντικό του εαυτού του, είτε ότι μπορεί να ελέγχει μερικά πράγματα σχετικά με τη δουλειά του, αλλά εξακολουθεί να εξαρτάται από μια εταιρεία για να κερδίζει τα προς το ζην. Με άλλα λόγια, για κάποιους ανθρώπους είναι επιλογή και για άλλους η μόνη επιλογή.

Αυτή η μορφή της freelance εργασίας, χωρίς το παραδοσιακό ωράριο έχει σίγουρα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα:

Από τη μία πλευρά, υπάρχει ένας λόγος για τον οποίο σχεδόν το 85% των freelancers έχει επιλέξει αυτό το είδος απασχόλησης. Ο ελεύθερος επαγγελματίας έχει τον έλεγχο του φόρτου εργασίας του. Επιπλέον, αυτού του είδους η εργασία είναι ένας εύκολος τρόπος να αυξήσει κανείς το εισόδημά του και να προχωρήσει επαγγελματικά, ενώ παράλληλα εξισορροπεί τις προσωπικές φιλοδοξίες. Περισσότερο να πούμε ότι η ενσωμάτωση της τεχνολογίας στις συνθήκες εργασίας προσφέρει την ευκαιρία να εργαστεί κάποιος από απόσταση και από την άνεση του σπιτιού του. Στα πλεονεκτήματα καταγράφονται ότι κάποιος μπορεί να εργαστεί πάνω σε «gigs», δηλαδή επιμέρους κομμάτια ενός ευρύτερου έργου: «gigs» για την ανάπτυξη λογισμικού, για τη μετάφραση ενός βιβλίου ή για τα γραφικά ενός βιντεοπαιχνιδιού.

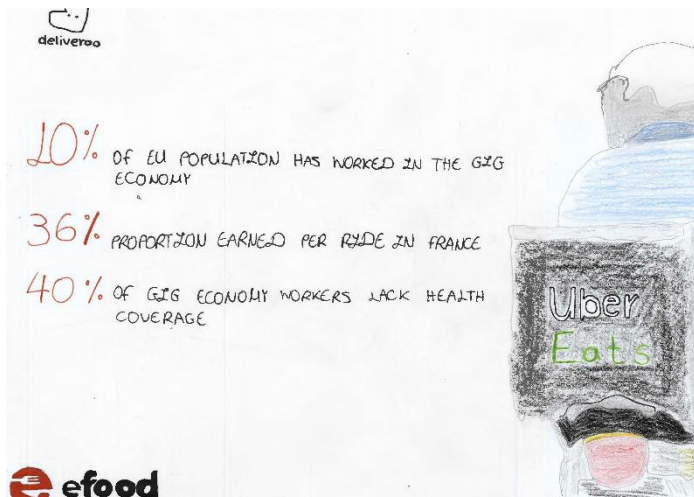

Σήμερα η εργασία μέσω ψηφιακών πλατφορμών είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη νέα μορφή απασχόλησης στον κόσμο. Η ύπαρξή της ενισχύθηκε και από την πρόσφατη πανδημία του Covid 19 αλλά και από τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης (αύξηση ανεργίας, περιορισμός εισοδήματος κ.ά.) και αφορά όπως είπαμε κυρίως νεότερους Ευρωπαίους πολίτες.

**Συμμετοχή του 5^{ου} Λυκείου Λάρισας
στην καταληκτική εκδήλωση 2022 του Δικτύου Σχολείων Ση.Μα.-Α.Ε.Π.
Κυριακή 18-6-2022 Πρότυπο Γυμνάσιο Αναβρύτων**

Από την άλλη όμως, στα κραυγαλέα μειονεκτήματα είναι ότι, δεν υπάρχουν εργασιακά δικαιώματα. Όπως αναφέρθηκε πριν, οι εργαζόμενοι δεν έχουν ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά

δικαιώματα, έχουν μηδενική προστασία από ατυχήματα και ανεργία και, επιπλέον, δεν μπορούν να συνδικαλιστούν, στις περισσότερες περιπτώσεις. Εκτός αυτού, μια γερμανική μελέτη έδειξε ότι οι freelancers εργάζονται πολύ πιο

σκληρά σε σύγκριση με τον μισθό και την εργασιακή τους πρόοδο. Επιπλέον, εργάζονται σε πιο αγχωτικές συνθήκες.

Λοιπόν, πώς μπορούμε να υπερασπιστούμε τα ανθρώπινα δικαιώματα σε αυτή την περίπτωση, ποιο είναι το μέλλον της freelance εργασίας και πώς μπορεί να βοηθήσει η κοινωνία;

Πρώτα απ' όλα, στο μέλλον, η τηλεργασία θα είναι πολύ πιο συνηθισμένη. Η νέα γενιά έχει ήδη τεχνολογικές γνώσεις που θα είναι επωφελείς. Είναι επίσης ένας τρόπος εξοικονόμησης χρόνου και οργάνωσης του φόρτου εργασίας από την άνεση του σπιτιού μας. Υπάρχει, ωστόσο, η απομόνωση, που αφαιρεί το δικαίωμα της κοινωνικοποίησης (απρόσωπες σχέσεις). Το πιο σημαντικό θα είναι το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι δεν θα γνωρίζονται μεταξύ τους και δεν θα μπορούν να παλέψουν για τα εργασιακά τους δικαιώματα ως σωματείο.

Μια ιδέα θα μπορούσε να είναι η οργάνωση διαδικτυακών συναντήσεων μεταξύ εργαζομένων, για παράδειγμα μία φορά την εβδομάδα. Με αυτόν τον τρόπο, θα μπορούσαν πραγματικά να μιλήσουν για εργασιακά προβλήματα και να οργανωθούν για να τα λύσουν. Επίσης, η πρόσληψη

ψυχολόγων θα μπορούσε να είναι ένας εύκολος τρόπος για έναν εργαζόμενο να ανοιχτεί για τυχόν πιθανές δυσκολίες, για παράδειγμα την απομόνωση.

Μια και η freelance εργασία αναπτύσσεται και διασυννοριακά θα πρέπει στην αμέσως ευρύτερη κοινότητά μας, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη-μέλη να λάβουν μέτρα για την προστασία των εργαζομένων, σε μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση, ειδικά στους ψηφιακούς αλγορίθμους ελέγχου τους. Εάν ο εργαζόμενος δεν έχει κίνητρα,

θα έχει προβλήματα παραγωγικότητας, με αποτέλεσμα την απώλεια κέρδους για τους εργοδότες.

Μερικές καλές ιδέες θα ήταν, να θεσπιστεί έναν κατώτατος μισθός, να εξασφαλιστεί ασφάλιση και άδεια μητρότητας και να δοθούν δικαιώματα σχετικά με τα συνδικάτα. Υπάρχει το παράδειγμα της Ισπανίας, όπου έχουν ήδη γίνει οι απαραίτητες νομικές προσαρμογές. Στην Ισπανία όλα τα δικαιώματα των παραδοσιακών εργαζομένων είναι πλέον τα ίδια και για τους freelancers, όπως για παράδειγμα στον κλάδο delivery. Αν παρόμοια νομοθεσία ήταν υποχρεωτική σε κάθε κράτος μέλος, θα δημιουργηθεί ένα αίσθημα δικαιοσύνης και ισότητας μεταξύ των εργαζομένων. Πολλοί βέβαια θα αντιτείνουν ότι λόγω της ανταγωνιστικής αγοράς εργασίας δεν μπορούν να γίνουν αλλαγές. Θα πρέπει να επιμείνουμε ότι η προστασία των εργαζομένων είναι η καλύτερη επιλογή, καθώς συνδυάζει προσωπική και επαγγελματική ευημερία.

Κλείνοντας να σημειώσουμε ως συμπέρασμα ότι η νέα τάση στην αγορά εργασίας έφερε περισσότερα ερωτήματα παρά συμπεράσματα και απαιτεί την παρέμβαση των κρατών και μελλοντική έρευνα.